

С. М. Булах

Лукашевич Олександр Іванович

ЛУКАШЕВИЧ Олександр Іванович (10. 12. 1852 – ?) – лікар-хірург, анестезіолог. Доктор медицини (1888). Закін. Університет св. Володимира у Києві (1878, за ін. даними – Мед.-хірург. академію в С.-Петербурзі). Служив військ. лікарем у Київ. військ. окрузі (з прикомандируванням до Київ. військ. шпиталю, звідки у складі військ. бригади відряджений у Болгарію). 1886–88 працював у Військ.-мед. академії у С.-Петербурзі. На поч. 1890-х рр. – зав. приймал. покою сапер. батальйону військ. частини у Києві, від 1894 – ст. лікар 73-го піхот. Крим. полку. Член Товариства київ. лікарів. Розробляв нові методи знеболювання. Зробив вагомий внесок у становлення інфільтрац. анестезії та місц. знеболювання. 1885 вперше в Києві застосував регіонарну й місц. анестезію з використанням кокаїну. Провів багато дослідів (зокрема й на собі) з вивчення його фізіол. дії на людський організм, визначив допустимі норми застосування. Вивчав причини смертності при хлороформ. наркозі. Л. вважають родоначальником провідник. анестезії в Росії. Обґрунтував методика її застосування (висвітлив на засіданні Київ. хірург. товариства 1886, за ін. даними – 1908), яку згодом повторив М. Оберст (відома як анестезія Лукашевича–Оберста).

Основні праці

О местном действии солянокислого кокаина в подкожных впрыскиваниях // Врач. 1885. № 46; О подкожных впрыскиваниях кокаина // Мед. обозрение. 1886. Т. 25, № 10; О действии солянокислого кокаина (хинина – у Бойчака) на обнаженные нервы у животных. К., 1887; О дезинфекции озоном. С.-Петербург, 1888.

Рекомендована література

1. Медицина в Україні: Біобібліогр. слов. Вип. 2. Друга пол. XIX – поч. XX ст. К., 2012.

Бібліографічний опис:

Лукашевич Олександр Іванович / С. М. Булах// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59127>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).